

№ 62 (21075)

2016-рэ илъэс

ГЪУБДЖ МЭЛЫЛЪФЭГЪУМ и 12

> кыхэтыутыгьэхэр ыкіи нэмыкі къэбархэр тисайт ижьутьотэцтых WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ и Указ

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо наградэхэр афэгъэшъошэгъэным ехьыліагъ

Адыгэ Республикэм ыпашъхьэ гъэхъэин мехејианшеае сехедел ни ест илъэсыбэрэ Іоф зэришІагьэм афэшІ медалэу «Адыгеим и Щытхъузехь» зыфиlорэр Дмитриков Валентин Василий ыкъом — пенсионерым фэгъэшъошэгъэнэу.

ПсэолъэшІынымкІэ гъэхъагъэхэр зэриІэхэм ыкІи илъэсыбэ хъугъэу Іоф етидА» уејџуахтиш шефа медејшидев Республикэм изаслуженнэ псэолъэш!» зыфиюрэр Боджэкьо Сыхьатбый Къасимэ ыкъом — пшъэдэк ыжьырэмкіэ гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зиіэ обществэу «Командор» зыфиlорэм идиректор фэгъэшъошэгъэнэу.

Хэбзэгьэуцугьэм игьэпытэнкІэ гьэхьагъэхэр зэриlэхэм фэшl щытхъуцlэу «Адыгэ Республикэм изаслуженнэ юрист» зыфиlорэр Кучеров Олег Петр ыкьом — Адыгэ Республикэм и ГъэloрышІапІэу культурэ кІэнхэм якъэухъуедыпи мествесстефь еднерфести еднем игуадзэ фэгъэшъошэгъэнэу.

Промышленностым ихэхъоныгъэ иlaхьышхо зэрэхишІыхьэрэм ыкІи илъэсыбэ хъугъэу шІуагъэ къытэу Іоф зэришІэрэм афэшІ щытхъуцІэу «Адыгэ Республикэм промышленностымкіэ изаслуженнэ Іофыші» зыфиюрэр Беданэкъо Мурат Хьаджумар ыкъом пшъэдэкІыжьэу ыхьырэмкІэ гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зиlэ обществэу «Прометей» идиректор фэгъэшъошэгъэнэу.

Физическэ культурэмрэ спортымрэ язегъэушъомбгъун иlахь зэрэхишіыхьэрэм фэші щытхъуціэу «Адыгэ Республикэм физическэ культурэмрэ спортымрэкіэ изаслуженнэ Іофыші»

зыфиюрэр Ціэгъошіу Сэфэр Ибрахьимэ ыкъом — гъэсэныгъэ тедзэ языгъэгъотырэ муниципальнэ бюджет учреждениеу «Инэм къэлэ псэупІэм икІэлэцІыкІу-ныбжьыкІэ спорт еджапІэ» идиректор фэгъэшъошэгъэнэу.

Культурэм и ахь зэрэхиш ыхьэрэм фэші щытхъуцізу «Адыгэ Республикэм культурэмкіэ изаслуженнэ Іоженестешосшестефа дедолифые «**Ішиф**

Кондратенко Татьянэ Михаил ыпхъум — культурэмкІэ федеральнэ къэралыгъо бюджет учреждениеу «КъокІыпІэм щыпсэурэ лъэпкъхэм искусствэхэмкІэ я Къэралыгъо музей» и Темыр-Кавказ къутамэ идиректор игуа-

Нэгъуцу Аслъан Налбый ыкъом – пшъэдэкІыжьэу ыхьырэмкІэ гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зи!э обществэу «НАН» зыфиюорэм идиректор.

Егъэджэн ІофымкІэ ыкІи ІэпэІэсэныгъэшхо зыхэлъ специалистхэм якъэпъэхьазырынкіэ пъэхъапъэхэр зэриіэхэм фэшІ щытхъуцІэу «Адыгэ Республикэм иапшъэрэ еджапіэ изаслуженнэ ІофышІ» зыфиІорэр Девтерэ Зурыет Руслъан ыпхъум — апшъэрэ гъэсэныгъэ языгъэгъотырэ федеральнэ къэралыгъо бюджет учреждениеу «Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым» ІэкІыб къэралыгъуабзэхэмкІэ икафедрэ идоцент фэгъэшъошэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ, мэлылъфэгъум и 8, 2016-рэ илъэс

Адыгеим и ЛІышъхьэ медиарейтингым ыпшъэк Іэ щылъыкотагъ

Информационнэ-аналитическэ системэу «Медиалогия» зыфиlорэм мы илъэсым игъэтхэпэ мазэ ышlыгъэ уплъэкlунхэм якlэуххэмкlэ Адыгеим и ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан губернаторхэм ямедиарейтинг пункти 10кІэ щыдэкІоягъ. ТхьакІущынэ Аслъан непэ я 52-рэ чІыпІэм щыт. Къыблэ федеральнэ шъолъырымкіэ Адыгеим и Ліышъхьэ зыдэщытыгъэ чіыпіэм (я 4-рэ чІыпІэм) къыщынэжьыгъ.

Системэу «Медиалогия» зыфию соцмедиа къэкюты миллион 92-рэ, телевидение, радио, гъэзет, журнал, информационнэ агентствэ, интернет-СМИ, блог мин 24-рэ фэдиз зыхахьэрэм къытыгъэ къэбархэр ІзубытыпІэ къызыфашІыхэзэ рейтингыр зэхагъэуцуагъ.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ

ІэпэІэсэныгъэшхо зэрэхэлъым, илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фыриІэу Іоф зэришІэрэм, машинэшІыным иІахьышхо зэрэхишІыхьэрэм афэшІ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагь **Журавлев Анатолий Иван ыкъом**, ОАО-у «Зарем» и СКТВ-у «Редукторым» илабораторие ипащэ.

Хэукъоныгъэхэр дагъэзыжьых

Адыгэ Республикэм и Прокуратурэ иунашъокіэ зэпахырэ узхэм апэшіуекіорэ препаратхэр республикэм ит аптекэхэм ачіэлъхэмэ ыкіи іэзэгъу уцхэм якъегъэкіокіынкіэ хэбзэгъэуцугъэу щыіэр икъоу агъэцакіэмэ ауплъэкіугъ ыкіи хэукъоныгъэу къыхагъэщыгъэхэр дагъэзыжьыгъэх.

Шъугу къэдгъэкІыжьын, мыщ фэдэ уплъэкТунхэм лъапсэ афэхъугъэр 2016-рэ илъэсым икъихьагъухэм пэтхъу-Іутхъу узым ыкІи гриппым республикэм зызэрэщаушъомбгъугъагъэр ары.

Мы Іофтхьабзэм къыдыхэлъытагъэч зэкіэмкій уц щэпіэ 55-рэ прокурор- течнэ организации 9-мэ уголовнэ іофхэр

хэм ауплъэкІугъ. Зэфэхьысыжьхэм къызэрагъэлъэгъуагъэмкІэ, къалэу Мыекъуапэ, Мыекъопэ, Джэджэ ыкІи Тэхъутэмыкъое районхэм адэт аптеки 8-мэ а узхэм апэшlуекlорэ препаратхэр ыкіи ціыфым ищыіэныгъэкіэ анахь ищык агъэу щыт уцхэм ащыщхэр атемылъхэу къыхагъэщыгъ.

Ащ нэмыкІэу, Адыгэкъалэ дэт аптекэм а вирусым пэшіуекіорэ Іэзэгьоу уцхэм ауасэ хэпшlыкlэу щыхэгъэхъуагьэу ащащэу къыхагъэщыгъ.

Джащ фэдэу къалэу Мыекъуапэ, Мыекъопэ, Теуцожь ыкІи Тэхъутэмыкъое районхэм адэт аптекэ 12-мэ цІыфым уцхэр атемылъхэу ыкІи ахэр хэбзэнчъэу къырагъэкІокІыхэу агъэунэфыгъ.

Хэукъоныгъэхэм апкъ къикІэу ап-

къафызэІуахыгъэх, Іэнатіэ зыіыгь нэбгыри 7-мэ дисциплинарнэ пшъэдэкІыжь атыралъхьагь. Ащ нэмыкІзу, уплъэкІунэу ашІыгъэхэм язэфэхьысыжьхэмкІэ лажьэ зиІэу агъэунэфыгъэхэм алъэныкъокІэ административнэ хэбзэукъоныгъэ 26-рэ къызэІуахыгъ. Ахэм административнэ пшъэдэкІыжь ыкІи тазырэу сомэ мин 210-рэ атыралъхьагь.

КІАРЭ Фатим.

Апэрэу щызэхац

Къушъхьэхэм къащычъыхьэгъэнымкІэ фестиваль Адыгеим апэрэу щыкlощт. «Фишт — Оштен за один день» ащ зэреджагъэхэр. Ар УрысыемкІэ зэнэкъокъум ия Х-рэ пычыгъо мэхъу.

Ащ изэхэщакІохэм зэрагъэнэфагъэмкІэ, илъэсэу тызхэтым ибэдзэогъу мазэ и 15 — 17-р ары зыкlощтыр, Мыекъопэ районым щызэхащэщт. Фестивалым къушъхьэхэм къащычъыхьэгъэнымк нехельности в причинения причина причи закъоу, езыгъэжьэгъакІэхэри хэлэжьэнхэ алъэкІыщт. Ащ фэдэ шІоигъоныгъэ зиіэхэм яльэіу тхыльхэр аштэнхэу рагъэжьагъ.

Іофтхьабзэм изэхэщакІохэм къызэратыгъэмкІэ, бэдзэогъум и 15-м къушъхьэхэм къащычъэщтых, «Фишт за один день» марафоным зэреджагьэхэр. Зэкlэмкlи километрэ 29-рэ ачъыщт. КъыкІэлъыкІорэ мафэм, бэдзэогъум и 16-м, къушъхьэм дэчъэещтых метрэ 730-у, ар зэкіэмкіи метрэ 3500-рэ мэхъу. Бэдзэогъум и 17-м къушъхьэм дэчъэещтых ыкІи къечъэхыжьыщтых, ар километрэ 30 мэхъу зэкlэмкlи, зэрэдэчьэещтхэр метрэ 860-рэ.

ЗэкІэ хэлажьэхэрэм нэпэеплъ шІухьафтынхэр аратыщтых, апэу къэсыжьыхэрэр медальхэмкІэ къыхагъэ-

КОСМОНАВТИКЭМ и МАФ

Непи къытхэт

Псэупіэу Инэм къыщыхъугъэ Анатолий Березовоир космонавт къодыеу щытыгъэп. Хэгъэгум ипатриот шъыпкъэу, гумыпсэф ціыфэу къытхэтыгъ. ГущыІэгъу узыфэхъукіэ, къэбарэу къыіуатэрэмэ уядэіузэ, упчіабэ епты пшіоигьоу уахътэ къыхэкІыщтыгъ.

2014-рэ илъэсым имэзае, Олимпиадэ джэгунхэр Шъачэ къыщызэlуахынхэм ыпэкlэ мэфэ заулэ къэнагъэу, Анатолий Березовоим Мыекъуапэ тыщыlукlэгъагъ. Нэгушloу инэlyaсэмэ ахэтыгъ. Олимпиадэм имашІо Адыгеим къызэрэнагъэсыгъэм рыгушхозэ, тарихъым инэкІубгьохэм ахэхьащт хъугьэшІагьэм зэрэхэлажьэрэр иго-

Космосым А. Березовоир гукІи, псэкІи хэтыгъ. Сыд фэдизырэ тызэlукlагьэми, хэгьэгум ипащэхэмрэ космонавтикэмрэ язэпхыныгъэ имэхьанэ къыхигъэщыщтыгъ. Космосым ахъщэу пэІуагъахьэрэм зыкъигъэшъыпкъэжьэу ылъытэщтыгъ.

· «Колокол мира» зыфи-Іорэр Краснодар краимрэ Адыгеимрэ ащызгъэуцу сшІоигъу, - къытиІогъагъ Анатолий Березовоим. — Іофхэр лъыкІотэнхэм фэшІ синыбджэгъушІоу, шІэныгъэлэжь цІэрыІоу Трэхъо Энвер ІэпыІэгъу къысфэхъу...

А. Березовоир Инэм къыщыхъугъ, щапІугъ. Инэм фэдэу Щынджые ыгу рихьыщтыгь, иятІонэрэ къуаджэу ылъытэщтыгъ. Чылэм къызыкіокіэ нэ-Іуасэ зыфэхъурэмэ ягухэлъгупшысэхэр куоу зэригъашІэщтыгъэх. Адыгэ музыкальнэ искусствэм осэ ин фишІыщтыгъ. Ансамблэ цІэрыІоу «Ислъамыем» иконцертэу Краснодар щыкІорэм А. Березовоир еплъызэ, тиартистхэм Іэгу зэрафытеорэм сшІогьэшІэгьонэу сыпъыппъэштыгъ.

Пчыхьэзэхахьэр къаухыгъэми, зэрэгуlэрэр къызхимыгъэщэу космонавтыр рэхьатэу щысыгъ. Э. Трахъом зыгорэхэр риІощтыгъэх. Нэужым къызэрэзгурыІуагъэмкІэ, Анатолий Березовоим концертыр шІэхыщэу аухыгъэу ылъытэщтыгъ.

Художественнэ пашэу, композиторэу Нэхэе Аслъан ІукІагъ. Космонавтым офицер шъуашэр щыгъ, орэдыІомэ джыри Іэгу афытео шІоигъу. Композиторым зэрэфэразэр риlуагь.

Адыгэ Республикэм илІыкІоу Краснодар краим иадминистрацие ипащэ дэжь ренэу щыІэ Трэхъо Тимур къытиlуагъэм бэ тызэригъэгупшысагъэр. А. Березовоим фэгьэхьыгьэ творческэ пчыхьэзэхахьэ Мыекъуапэ щызэхатщэ шІоигъуагъ, ау тигухэлъхэр къыддэхъугъэхэп. Игъонэмысэу А. Березовоим идунай ыхъожьыгъ. Космонавтым ыгу къытемыожьырэми, непи ишІушІагъэкІэ къытхэт.

ЕМТІЫЛЪ Нурбый. Сурэтым итхэр: Трэхьо Энверрэ Тимуррэ А. Березовоим готых.

Хьыкум приставхэм къаты

ЧІыфэр КЪЫПЩЫНЫГЪ

Кіэлэпіупкіэр игъом зымытыхэрэм язекіуакіэ зэрэмытэрэзыр агурыгъэюгъэным, зытефэхэрэм пшъэдэкіыжь ягъэхьыгъэным хьыкум приставхэм анаіэ тет.

Хэбзэгъэуцугъэм мы лъэныкъомкІэ къыдилъытэрэ шапхъэхэр агъэлъэшыгъэх, ны-тыхэу зипшъэрылъхэр зымыгъэцакіэхэрэм уголовнэ Іофхэр къапагъэтаджэхэу къыхэкіы. Ащ Іофыр нэшъумыгъэсэу, алиментхэр игъом ыкІи икъоу шъутынхэу хьыкум приставхэр къышъоджэх.

Мыекъопэ районым щыпсэурэ хъулъфыгъэм илъэсым ехъум кіэлэпіупкіэр зэримытыгьэм къыхэкіыкіэ Іоф къыпагьэтэджагь. Зыныбжь имыкъугъэ исабый иlыгынкlэ чlыфэу зэlуигьэкlагьэр сомэ мин 50-м ехъугъ. Хъулъфыгъэм мылъкоу ІэкІэлъыр хьыкум пристав-гъэцэк ак юм ыуплъэк узэ, ащ автотранспорт зэриІэр ыгъэунэфыгъ. Машинэр зэрифэным ифитыныгъэ зэрэlахырэм фэгъэхьыгъэ унашъо хьыкум приставым ышІыгь. Ащ шІогьэшхо къытыгь, бэ темышІэу чІыфэу телъыгъэр зэкІэ хъулъфыгъэм къыпщыныжьыгъ.

Гукъау нахь мышІэми, алиментхэр игъом зымытыхэрэм япчъагъэ макІэп, ахэм ащыщыбэм пхъашэу адэмызекІохэу чІыфэу ателъыр къызэкІагъэкІожьырэп. Арэущтэу щытынэу щытэп, зыныбжь имыкъугъэ сабыим пэјухьащт ахъщэр зыми къыуимы южьэу, ор-орэу птын фае.

Сабыйхэм яфитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэм пае

Хьыкум приставхэм яфедеральнэ къулыкъу и ГъэІорышІапІэу Адыгэ Республикэм щыІэм икъулыкъушІэхэр, цІыфхэм ІофшІэн языгъэгъотырэ гупчэм иІофышІэхэр, джащ фэдэу сабый ибэхэм ыкІи шъхьагъырыт зимыІэжьхэм алъыплъэрэ органым, АР-м ыкІи Пшызэ шъолъыр ащыпсэурэ быслъымэнхэм я ДиндэлэжьапІэ илІыкІохэр алиментхэр игъом зымытыхэрэм alукlaгъэх, адэгущыlaгъэх. Сабыйхэм яфитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэм, укъуагъэ хъумэ, зэтегъэуцожьыгъэнхэм апае хэкlыпlэу щыlэхэм къэзэрэугъоигъэхэр атегущы агъэх. Мы юфыгъом епхыгъэ гумэк ыгъохэм ядэгъэзыжьын ыпшъэкІэ зигугъу къэтшІыгъэ къулыкъухэм ыкІи учреждениехэм ялІыкІохэр къыхэлэжьэнхэм зэрэфэхьазырхэр къаІуагъ.

КІэлэпІупкІэр игъом зымытырэ нэбгырэ 12 Іофтхьабзэм къырагъэблэгъагъэх, ахэм чІыфэу ателъыр сомэ мин 60-м щегъэжьагъэу мин 500-м нэсы. Зипшъэрылъхэр зымыгъэцакіэхэрэр зырызэу къэтэджыхэзэ къэгущыіагьэх, ячіыфэхэр апщынынымкіэ амалэу аіэкіэлъхэр къыраіотыкіыгъэх. Джащ фэдэу ІофшІэпІэ чІыпІэ зимыІэхэм ар ягъэгъотыгъэнымкІэ ащ фэгъэзэгъэ къулыкъум иамалхэр apalyaгъэх, нэмыкl льэныкьохэмкІи специалистхэр упчІэжьэгъу афэхъугъэх.

«Хьыкум приставхэр — кlэлэцlыкlухэм апай» зыфиlорэ Іофтхьабзэм мы зэlукlэгъу-зэдэгущыlэгъур къыдыхэлъытагъэу щытыгь. Ащ шІуагьэ къытынэу зэхэщакІохэр щэгугьых.

Хьыкум приставхэм яфедеральнэ къулыкъу и Гъэюрышіапізу Адыгеим щыізм ипресс-къулыкъу.

Ягумэк Іыгьохэр къафагъазэх

Кощхьэблэ районым ит къутырэу Кармолинэ-Гидроицкэм дэсхэр «Урысые народнэ фронтым» ишъолъыр къутамэу Адыгэ Республикэм щыІэм мы мафэхэм зыкъыфагъэзагъ.

Гъэстыныпхъэ шхъуантІэ яунэхэм аращэным епхыгъэ гумэкІыгъоу зэолІагъэхэр зыщызэхафырэ обществэ ахэм зэхащагъ. Илъэсым ехъугъэу яахъщэ зыдэкІуагъэм тхьаматэхэм щагъэгъуазэхэрэп. Мы гумэкІыгъоу къэуцугъэр зэхафыным пае кооперативым хэтхэм, район администрацием илІыкІохэм, АР-м хэгъэгу кІоцІ ІофхэмкІэ и Министерствэ ыкІи прокуратурэм яІофышІэхэм общественникхэр alукlaгъэх.

ЗэдэгущыІэгьоу яІагьэм къызэратыгьэр кооперативым ипащэ ыІыгьы тетрадым датхагь, ау люк. — Зыщыпсэурэ унэм

ар къэзыушыхьатырэ тхылъыр зытыгьэхэм къафыратхыкІыгьэп.

Зэрифэшъуашэу зэрэлъымыплъэхэрэм къыхэкІэу, ахъщэр зыкlатырэмрэ ар кооперативым зэригъэзекІорэмрэ цІыфхэм тэрэзэу ашІэрэп, къы Іуагъ «Урысые народнэ лыкъухэр ціыфхэм Іэпы Іэгъу фронтым» ишъолъыр къутамэу зэрэщынэфагъэмкіэ, ахъщэ Адыгэ Республикэм щыіэм итхьамэтэгьоу Анатолий Ле-

гъэцэкІэжьынхэр щызышІы зышІоигьоу, гъэстыныпхъэ шхъуантІэр, псыр, нэмыкІхэр изыщэхэрэр ахъщэр тэрэзэу зэрамыгъэзекІорэм епхыгъэ гумэкІыгъохэм ахэфэх. Зэрэтлъытэрэмкіэ, къэралыгьом икъуафэхъунхэ фае. Тхылъхэм ягъэ хьазырын къагурагъэІон, гъэстыныпхъэ шхъуантІэ иунэ изыщэ, ар зэтезыгьэпсыхьэ зышІоигъохэм лъэныкъо зэфэшъхьафхэмкІэ яшІуагьэ арагьэкІын фае. Мыщ фэдэу зэгоуцогъэ купхэмрэ пащэхэмрэ зэгурымыІоныгъэ азыфагу къимытэджэным ар фэюрышыт.

Зэјукјэгъум лъэныкъуитјумэ зэзэгъыныгъэ щызэдашІын алъэкІыгъ. Гъэстыныпхъэ шхъуантІэм епхыгьэ Іофыгьохэм, кооперативым ахъщэр зэригъэзекІорэм альыплъэщт купыр агъэнэфагъ. ЦІыфхэм гумэкІыгъохэр яІэхэ зыхъукІэ, хабзэм икъулыкъухэмрэ чІыпІэ администрацием июфышю замрэ ІэпыІэгъу афэхъунхэу «фронтовикхэр» къагъэгугъагъэх.

(Тикорр.).

Адыгэ тхакІохэм я Союз хэтхэр гухэкІ ащыхъоу фэтхьаусыхэх усакІоу Хъунэго Саидэ ятэу Ахьмэд идунай зэрихъожьыгъэм фэшІ.

🔷 шіэжь зэіукіэгъу

Лыузыми, гукъаоми къащыкІэрэп

Чернобыль атом станциер къызыщыуагъэр мы мазэм ильэс 30 мэхьу. А хьугьэ-шІэгьэ гуимыкІыжьэу, тихэгьэгу имызакьоу, зэкІэ цІыфльэпкьыр гумэкІыгьо-щынагьом хэзыдзэгьагьэр ар зынэ кІэкІыгъэхэм, ащ хэтыгъэхэм афэдэ къабзэу, шІу зыгу иль цІыф хыехэми джы къызнэсыгъэми ащыгъупшэрэп.

Хэтрэ цІыфкІи анахь мэхьанэ зиІэхэр чІыопсым икъэбзагъ, мамырныгъэм ипытагъ. Джары ахэр нэкум фэдэу ухъумэгъэнхэ зыкІыфаер.

АР-м и Лъэпкъ тхылъеджапІэ мы хъугьэ-шІагьэм къыздихьыгъэ тхьамык агьохэм ядэгъэзыжьын хэлэжьагъэхэу, зишІушІэ къэпІонэу, къэплъытэнэу щымытэу, апсэ емыблэжьхэу атом лыгъэм пэтыгъэхэм ялІыхъужъныгъэ къызщыраloтыкІыгъэ Іофтхьабзэ щыІагъ.

Ащ хэлэжьагъэх Чернобыль атом станциеу къэуагъэм игъэкъэбзэжьын-зэтегьэпсыхьажьын хэтыгъэхэу, мы гумэкІ иныр зыгукІи, зышъхьэкІи зыщэчыгъэхэр. Ахэм янахьыбэр дзэ къулыкъушІэх, апшъэрэ гъэсэныгъэ зиІэ офицерых, врачых, инженерых ыкІи дзэкІолІ ныбжьыкІагъэх.

Илъэс 30 тешІагь мы тхьамыкІагьор къызыхъугьагьэм. Ау лъэпкъ зэхэдзи, цІыф зэхэдзи зимыІэ атом машІом ыпашъхьэ итыгъэхэм (ахэм япчъагьэ непэ мыбэжьыми) ар ащыгъупшэрэп. Ащ фэдэ гухэкІрэ гумэкІрэ ныбжьи къэмыхъужьынхэм ахэр кІэгуІых, къыфэджэх, ягумэкІ-лыуз, яхэгъэгу шІульэгъу, ялІыгъэ зэхашІэ, яцІыфыгъэ шапхъэкІэ къыткІэхъухьэрэ лізужхэр гъогу зафэ тыращэн мурадыр зыдаІыгъэу зиамал къыхьыгъэхэр зэlукlэгъум къэкІогъагъэх.

Псэемыблэжьныгъэр, лІыгъэр, уихэгъэгу, уичІыгу шІу зэрэплъэгъунхэ фаер еджакІохэм ыкІи ныбжьыкІэхэм агурыгьэІогьэныр, мы шэн лъа-

пІэхэр ахэлъхэу пІугъэнхэр Іофтхьабзэм къыдилъытэщтыгъ.

Зигъо Іофыгъомкіэ шіэжь зэхахьэр къызэІуихыгь Лъэпкъ тхылъеджапІэм иІофышІэу Куч-

мэз Аминэт. Чернобыль хъугъэ-шІагъэр тарихъым инэкІубгъо шіуцізу зэрэщытыр къы-Іуагъ. А тхьамыкІагьом пэІутыгъэхэр зэкІэ зэрэлІыхъужъхэр, атом сэпацэу ли, шъуи зимы-Іэу къахэпкІагъэм мыхэм ащыщыбэ зэрилІыкІыгъэр, къэнагъэхэми нэрымылъэгъу шъобжхэр ателъхэу, сэкъатныгъэ зэрэхахыгъэр къыхигъэщыгъ. Хэгъэгушхоу СССР-м и Правительствэ иунашъокІэ цІыфхэр пэІухьагъэхэри зэрахэтыгъэхэр, нахьыбэр, къэнагъэхэри япсауныгъэу зэтезыгъэм гупсэфыгьо къаримытэу зэрэщыІэхэр кІигъэтхъыгъ.

Зэіукіэгъур лъигъэкіотагъ

ыкІи зэрищагъ Чернобыль атом станцием игумэк ин дэгъэзыжьыгъэным хэтыгъэу, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатэу, ащ и Комитет ипащэу Евгений Саловым.

— Илъэс 30 тешІагъ Чернобыль атом станциер къызыогъагъэм. Ар тихэгъэгу закъоу щымытэу, зэрэдунайкІи хъугъэшІэгъэ щынэгьошхоу, еппэсыщтыри, зызэрэщыуухъумэщтри озымыгъэшІэжьыщтыгъ, къыІуагъ Саловым.

- Атом сэпацэхэм жьи, пси, чІыгуи, уни, бгъагъи, цІыфышъуи алыпкІы, сыд пщыгьэу, сыд уигушхуагъэми пэшІуекІогъуай. Ащ имашІо хэтыгъэр, хьадэгъум пэlутыгъэр, зыпсэ хэстыхьагъэри — бэдэд. Ахэр тинепэрэ мафэ тфэзыухъумагъэх. Арышъ, шъхьащэ афэпшІыныр япэсыгь, къалэжьыгь. Непэ тызэрэльаюрэр ныбжьи ащ фэдэ гумэкІ, ащ фэдэ хьазаб, ащ фэдэ къинихьагъу хэти ымылъэгъунэу ары. Ау ищыкІагьэ хъумэ, щэ-Іагъи, ліыгъи зепхьаным сыдигъуи уфэхьазырын фае.

ШІэжь зэіукіэгъум хэлэжьагъэх ыкІи гухэкІ хъугъэ-шІагъэм икъэбар лъапсэ хэдэlуагъэх Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым, Адыгэ кІэлэегъэджэ колледжэу Хъу. Андырхъуаем ыцІэ зыхьырэм ыкІи Мыекъопэ гимназиеу N 5-м ащеджэхэрэр. Мыхэм ащыщхэр патриотическэ усэхэу чернобыльцэхэм афэгъэхьыгъэхэм къяджагъэх.

Атом лыгъэм псэ зыпытыр зэкІэ щызыухъумагьэхэу зэІукІэгъум хэлажьэхэрэр (нэбгырэ 12 — 15-р) нэужым гукъэкІыжь-гупшысэ пычыгъохэмкІэ ныбжьыкІэхэм къадэгощагъэх. Радиацие машІом зэкІэ зэрилыпкІыщтыгъэр, сыд пщыгъэу, сыд нэгурыхъопэІухъо пІулъыми, такъикъи 5 – 8 нахьыбэ Іоф пшІэнэу зэрэмыхъущтыгъэр къаІотагъ. Ау лІэужхэм, сабый цІыкІухэм, нэжъ-Іужъхэм апае, псэр яхьафми, напэр лъагэу, къиным идэгъэзыжьын, атом машІор гъэкІосэгъэным, чІыгур (ратІыкІызэ), псыхэр, псынэхэр, жьыр, псэупІэхэр гъэкъэбзэжьыгъэным агу амыгъэкІодэу, ягугъэ пытэу зэрэфэлэжьагъэхэр, зэрэпсэугъэхэр къафаІотагъ. Къэгущы-Іэгъэ нахьыжъ пэпчъ ныбжьыкІэхэм къяджагъэх Хэгъэгур ялъэпІэнэу, еджэным егугъунхэу, цІыфыгъэр къагъэгъунэнэу, акъыл хэлъэу щыІэнхэу.

Къэрэмыхъужь ныбжьи ащ

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Сурэтхэр шІэжь зэхахьэм Іэшъынэ Аслъан къыщытыри-

ЯшІэныгъэхэмкІэ зэхъожьыщтых

Финансхэм альэныкьокІэ шІэныгьэу аІэкІэльхэм ахагъэхьоным фэІорышІэщт шъольыр форумыр мэлылъфэгъум и 9-м Адыгеим щырагъэжьагъ.

Апшъэрэ гъэсэныгъэ языгъэгьотырэ организациехэм ястуденческэ объединениехэм хэхъоныгъэхэр ашІынхэм ипрограммэ къыдыхэльытагьэу ар Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым щызэхащэ. Урысые Федерацием гъэсэныгъэмрэ шІэныгъэмрэкІэ и Министерствэ ащкІэ ІэпыІэгъу къафэхъу.

Урысыем ит апшъэрэ еджа-

піэхэм экономикэмкіэ яфакультетхэм ащеджэрэ студентхэр, кІэлэегъэджэ ныбжьыкІэхэр, коммерцием епхыгьэ компаниехэм экономикэмкІэ подразделениехэм яІофышІэхэр, гъэсэныгъэ организациехэм ялІыкІохэр ыкІи нэмыкІхэр форумым хэлэжьэщтых. Ахэм анэмыкІэу Москва, Краснодар, Ставрополь краим къарыкІы-

гъэ экспертхэр, Адыгеим ихэбзэгъэцэкІэкІо къулыкъу ыкІи коммерческэ организациеу республикэм итхэм ялІыкІохэр къэкІоштых.

«Іофтхьабзэм къекІолІэщтхэм япроектхэм зягъэушъомбгъугъэныр, ахэр щыІэныгъэм щыпхырыщыгъэнхэр ары анахьэу форумым ипрограммэ зытегъэпсыхьагъэр. Ащ ишІуагъэкІэ экономикэм ыкІи финансхэм алъэныкъокІэ яшІэныгъэхэм ахагъэхъонэу амал

яІэщт. «Финансовые кризисы», «Банковское кредитование», «Финансовое планирование», «Работа на фондовом рынке», «Экономическая безопасность государства и предпринимательства» зыфиlорэ темэхэр арых Іофтхьабзэм къыщаІэтыщтхэр», — къыщытаlуагъ Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым.

ПІАТІЫКЪО Анет.

Зилъэпкъ шІу зымылъэгъурэм нэмыкі лъэпкъ шІу ылъэгъущтэп

УсакІоу, тхакІоу, иакъыл къызыщыкІуагьэм щегъэжьагъэу лъэпкъ Іофым фэлэжьэрэ Енэмыкъо Мэулид къызыхъугъэр ильэс 70-рэ хъугъэ. Адыгэ къэралыгъо университетым адыгэ филологиемрэ культурэмрэкІэ ифакультет мы мафэхэм рагъэблагъи имэфэкІкІэ ащ фэгушІуагъэх.

университетым и юфыш і эхэм анэмыкІэу Мэулид къызыщыхъугъэ, зыщапІугъэ Тыркуем къикІыгъэ хьакІэхэр, хэкужъым къэкІожьыгъэу шыпсэухэрэм ащыщхэр. Зэlукlэгъур къызэ-Іуихыгь ыкІи зэрищагь филологие шІэныгъэхэмкІэ докторэу, Іофтхьабзэм кіэщакіо фэхъугъэу Унэрэкъо Рае. Пэублэ гущыІэ кІэкІэу ащ къышІыгъэм къыщыхигъэщыгъ Мэулид апэ къэкІожьыгъэхэм зэращыщыр, илъэс 20-кІэ узэкІэІэбэжьмэ къызэригъэзэжьыгъэр.

– Мэулид Тыркуем къыщыхъугъ, щеджагъ, ау гукІэ, псэкІэ хэкужъым ренэу щыІагъ. АдыгабзэкІэ мыщ къыщыхаутыхэрэм альыплъагъ, ежьыри тхагъэ. Тыркуем щыщ адыгэхэу тыркубзэкІэ тхэхэрэм яІофшІагьэхэр зэридзэкІыгьэх. Ежь сыд ытхыгъэми, адыгэм фэкІожьыщтыгъ. Мэулид Урысыем итхакІохэм я Союз хэт, «Къушъхьэ гупшысэхэр» зыфиlорэ тхылъым ыуж аштагъ. Іофшіагьэр къушъхьэмэ къаіотэжьырэм фэдэу ыгъэпсыгъ. Ащ дэт Мэулид итхыгъэмэ ащыщэу анахь кіуачіэ зиіэ усэу «Хэт ущыщ? Къысэмыlу!» зыфиІорэр.

Мэулид лъэпкъ факультетым иадыгэ Гупчэ илъэс зэкlэлъыкІохэм щылэжьагъ. А лъэхъаным проект гъэшІэгъон зэхигъэуцуи, ащ дэлэжьагъэх. Урысыемрэ Тыркуемрэ язэфыщытык агъэм фэгъэхьыгъэ документ шъэ пчъагъэ аугъоигъ, зэрагъэшІагъ. Ахэр осмэныбзэкІэ тхыгъэх. Ар тыркуб-

Іофтхьабзэм хэлэжьагъэх гэхэр языгъэшІагъэр Мэулид ары, зэкіэ ащкіэ къыфэразэх. Тэри джыри бэкІэ тыщэгугъы, къыІуагъ Унэрэкъо Рае.

> Енэмыкъом итворчествэ факультетым щызэрагъэшІэным Хъуажъ Нуриет ишъыпкъэу дэлэжьагъ. Ащ гущыІэр зыратым, Енэмыкъом итворчествэ игъэкІотыгъэу къытегущыІагъ.

> Енэмыкъо Мэулид Анталием хэт къуаджэу Елэмэ къыщыхъугъ, тырку гурыт еджапІэр дэгъу дэдэу къыухыгъ. Ащ ыуж Стамбул дэт Мармара университетым ислъамымкІэ ифакультет щеджагь. Анкара дэт

Хъуажъ Нуриет.

лицеим илъэситфэ дин этикэмкІэ щыригъэджагъэх. Тырку къэралыгъо телевидением, радиом апае сценариехэр ытхыгъэх. Тыркуем ителевидение икомиссие илъэс 12 щылэжьагь. Нэужым пенсием кІуагъэ.

Мэулид усэ тхыныр илъэс 5 ыныбжьэу ригъэжьагъ, илъэс зэм текіы, ау Мәулид осмәны- 19-м итәу адыгабзәкіә тхэкіә- тическә дунай псау мәхъу-

Унэрэкъо Рай.

шІэжьыгь. Тыркуем и Адыгэ хасэхэм къыдагъэкІырэ журналхэм ащ тыркубзэкІэ рассказ 30-м ехъу, поэмэ, повесть пчъагъэхэр къащыхиутыгъ. Ахэм анэмыкізу, Кіэрэщэ Тембот ироманэу «Шыу закъу», МэщбэшІэ Исхьакъ ироманхэу «Бзыикъо зау», «Мыжъошъхьал» зыфиlохэрэр тыркубзэм рилъхьэхи Стамбул къыщыдигъэкІыгъэх.

Енэмыкъом ытхыгъэмэ ащыщ поэмэу «Нартмэ шъхьащэ афэсэшІы», повестьхэу «Шыумэ ячэщзекіу», «Ліэшіэгъумрэ интеллигентымрэ» зыфиlохэрэр. Ахэм апхырыщыгь льэпкь гупшысэр, философиер, адыгэ дунэететыкіэр, я 19-рэ ліэшіэгъум къытэхъулІагъэр, КІубэ Щэбан ищыІэныгъэ фэгъэхьыгъэр. Ытхыгъэхэм ямышіыкіэ къэІотакІэр, гъэпсыкІэр, образсимволхэр, художественнагъэ ин ахэлъ. А дунэе къэгъэлъэгъуакІэр апэрэу адыгабзэкІэ къыдэкІыгъэ тхылъэу «Къушъхьэ гупшысэхэр» зыфиlорэми къыхэшыгъ. Тхылъыр инэп: усэхэр, зы поэм, Назым Хикмет иорэдэу адыгабзэм рилъхьагъэр. Усэ пэпчъ — щыІэныгъэм къыхэхыгъэ сурэт. гупшыс, зэхашІ. А зэкІэри зызэхэхъожькІэ. Мэупил ипоэбзэр дэгъоу ешІэ. Апэу ады- еджакІэ ежь-ежьырэу зэригъэ- жьы, нэгу шъхьаф, гурыІокІэ-

Енэмыкъо Мэулид.

къэгъэлъэгъокІэ шъхьаф иІэу. Нахьыбэрэ усэр зыщитхыгьэ уахътэр тхылъым къыщыгьэлъэгъуагъ, ахэр илъэс 40-м къыкІоцІ ныдэлъфыбзэм илъэу ашиусыгъэх Тыркуеми, Адыгэ хэкуми. Аужырэ илъэсхэм джыри МэщбэшІэ Исхьакъ итарихъ романэу «КъокІыпІэмкъохьапіэм» зыфиіорэр тыркубзэм ыкІи дунаим щызэлъашІэрэ тырку тхакІоу Яшар Кемал ироманэу «Хыр гусагъэ» зыфигорэр адыгабзэм рилъхьагъэх, Четин Онэр ироманэу «Гугъэ мыухыжьхэр» адыгабзэкІэ зэдзэкІыгъэу 2013-рэ илъэсым Мыекъуапэ къыщыдигъэкІыгъ...

Къуекъо Налбый Мэулид итхылъ къыщиlуагъ: «Зэхихырэм нахьыбэ гурэю, ылъэгъурэм нахьыбэ ешіэ, зэхишіэрэр игурыгъуаз. НэмыкІэуи къэпІон плъэкІыщт: ылъэгъурэри зэхехы, зэхихырэри елъэгъу, ыгу къытэгъушъ, зэхишІэрэм нахьыбэр еушъэфы».

Мэулид изы тхыгъэ «Мы усэм цІэ иІэп» шъхьэу фишІыгь. Ащ къикІырэр — сыд фэдэрэ бзи гущыІэ хэтэп адыгэмэ зищэ чъыени, къушъхьэмэ къахэкІыжьыни ымылъэкІэу рихыгь. Псэм къыхэтэджэгъэ гупшысэхэр тхьапэм римыгъэкоу гупсэф ыгъотыгъэп. Джар икъэхъукІ философскэ поэмэу «Къушъхьэ гупшысэхэр» зыфиlорэм. Мэулид Къушъхьэу ылъэгъугъэм къыфиlотагъ адыгэ лъэпкъым итарихъи, ихэбзэ дахэхэри, иорэдыжъхэри, ицІыфыгъи, игугъэ-гупшысэхэри, сыда піомэ илъэс мин пчъагъэм ахэр Къушъхьэм ынэгу кlэкlыгъэх, ыпсэ хэтІагъэ, ымакъэ хъугъэх.

Мэзищым къыкіоці Къушъхьэм ыпсэ икъэбархэм Мэулид ахэдэІуагъ, ежьыри дэгощагъ псэкіэ, гущыіэкіэ. Зэкіэри епхыжьыгь къушъхьэм, образсимволым.

Поэмэу «Къушъхьэ гупшысэхэр» зыфиlорэм философиеу хэлъыри, гъэпсыкІзу иІэри гъэшІэгьоных. Пычыгьо 11-р Къушъхьэм къыгъэущыгъэ гупшысэхэм зэрапхыжьы. Апэрэ ыкІи аужырэ пычыгъохэр шІулъэгъуныгъэ иным фэгъэхьыгъэх. УпчІэкІэ поэмэр еухыжьы: «Къушъхьэ гупшыса шІулъэгъури?» Пычыгъомэ янахьыбэмэ е КъурІаным къыхэхыгъэу, е гущыІэ щэрыохэр, е гущы-Іэжъхэр эпиграфэу къащыхыыгъэх. ЗэкІэри поэмэм щызэпхыжьыгь, ащ къыщиюрэмрэ къызэриюрэ гущыюмрэ зыкыныгъэ ахэлъэу гъэпсыжьыгъэх, — къыІуагь Нуриет.

Мэулид гущыІэр зыратым, дахэу къаlуагъэр шlуабэу, укlытэр къыхэщэу къекІолІагъэхэм зэрафэразэр къыхигъэщыгъ. Усэу «Хэт ущыщ? Къысэмыlу!» зыфиюрэм ыки нэмык итхыгъэхэм къяджагъ.

Нэужым къэгущы агъэх Мэулид илъэсыбэ хъугъэу зышlэхэрэ Тыжъ Джэмил, Чэтэо Ибрахьим, Паштэ Мадинэ, Хьамыр-

я 19-рэ ліэшіэгьум къяхъуліэгьэ тхьамык агьор икъоу, икууп Іэ нэсэу къизыІотыкІышъун.

ИкІыжьыным икъин ыуж нэмыкі къинишъэ къэтэджыгъ хэхэс псэукІэр, лъэпкъышхом хэткІухьаным, бзэр, хабзэр аІэкІэзыным ящынагъу... Ау лъэпкъ шІэжьыр, лъэпкъ гупшысэр, хабзэр мык одыным фэбэнэнхэу сыд фэдэрэ хэгъэгуи адыгэхэр зыщыпсэүхэрэм цІыф пчъагъэ къахэкІыгъ. Ахэм ясатырэ хэт Енэмыкъо Мэулид. УсакІоу Мэулид хэхэс адыгэ мин пчъагъэмэ япкіыхьапіэ къыдэхъугъ, хэкужъым щэпсэу. Ау «Хэт ущыщ? Къысэмыlу!» еюшъ, щэлъаю Енэмыкъо Мэулид иусэ.

Хэкум, цІыфым, щыІэныгъэм афыриІэ шІулъэгъуныгъэм Енэмыкъо Мэулид Черкесскэ пэгъунэгъу Домбай къушъхьэм ыхьыгъ. Ылъэгъугъэм идэхагъэрэ икІочІагъэрэ зэхыригъэшІагьэр мыухыжь. УсакІор мэзэкъо Нуриет, ЕмыкІ Нурджан.

Беданэкъо Нихьат бэшІагъэу хэкужъым къэкlожьыгъэу щэпсэу, лъэпкъым фэгумэкІырэ цІыф

— Тэ чІыгу хымэм хымэу тыкъыщыхъугъ. Ау тилъэпкъ шІу тэзыгъэлъэгъун цІыфхэм таlукІагъ, тапіугъ. Зильэпкъ шіу зымылъэгъурэм нэмык лъэпкъ шІу ылъэгъущтэп. Мэулид уезыгъэгупшысэрэ цІыф, — къы-Ivaгъ аш.

Юбилярым гущыІэ дахэхэр къыфијуагъ республикэм щызэлъашІэрэ цІыфэу ГъукІэ Замудин. Къызэlукlагъэхэр зэкlэ дежъыухэзэ «Нарт Шэбатныкъо иорэд» къызэдаlуагъ.

Зэlукlэгъум Мэулид иусэхэм къыщяджагъэх студентхэу Нэхэе Асыет, Тхьагъэпсэу Изабеллэ, Бэрэкъэе Маринэ, ТІэшъу Фаризэт, Ибрахинэ Фатинэ ыкІи Шъхьэлэхъо Нэфсэт.

СИХЪУ Гощнагъу.

Къоджэдэсхэр нэфынэ щигъакІэхэрэп

Зигугъу къэтшІыщтыр Теуцожь районымкІэ Пэнэжьыкъое сетевой участкэм ипащэу ГъукІэлІ Якъуб. А ІофшІапІэм илэжьакІохэр ары районым ипсэупІэхэм, ихъызмэтшІапІэхэм, организациехэм, учреждениехэм зэпыу имы Гэу электроэнергиер къязытырэр.

Якъубэ 1958-рэ илъэсым Аскъэлае къыщыхъугъ. Дзэ къулыкъум къызекІыжьым, Рязань дэт радиотехническэ институтым щеджэнэу чІэхьагь, ау ащ ичІыопс ипсауныгъэкІэ къемыкІоу къычІэкІыжьыгь. Ащ ыуж Ростов-на-Дону дэт радиотехническэ училищым щеджагъ.

Ар къызеухым, ІофшІэныр Мыекъуапэ дэтыгъэ межхозяйственнэ мэзхъызмэтшІапІэм диспетчерэу щыригъэжьагъ. 1984-рэ илъэсым Пэнэжьыкъое «Сельхозтехникэм» иинженермеханикэу агъэнэфагъ. Шэндыкъо дэт чэтэхъо фабрикэм, нэмыкіхэм ащылэжьагь. Іоф ышіэзэ, Пшызэ мэкъумэщ институтым электрофикациемкІэ ифакультет 1994-рэ илъэсым къыухыгъ.

— А илъэс дэдэм Пэнэжьыкъуае дэтыгъэ район электросетым Іоф щысшІэнэу сыкъагъэкlогъагъ, — игукъэкlыжьхэм тащегъэгъуазэ ГъукІэлІым. — Ипэщагъэр ГутІэ Шумаф. Сэ мастерэу, къутырэу ШевченкэмкІэ сыгьэзагьэу саштэгьагь. ПэнэжьыкъуаекІэ мастерыгъэр ХъокІо Олыгъэй. 2000-рэ илъэсым ахэр зэхатэкъожьыгъагъ. Джы Пэнэжьыкъуае дэт сетевой участкэм ипащэу сызылажьэрэр илъэс 11, электрикмэ сызахэтыр илъэс 22-рэ хъугъэ.

- Нахьыпэм тышъхьафыгъэмэ, джы Теуцожь район электросетьхэм яюфшапізу Адыгэкъалэ къыщызэІуахыгъэм тепхыгъ, — къытфеlуатэ тигу-щыlэгъу. — Типащэр Хъурэе Адам. Сэ сызипэщэ коллективыр нэбгыри 10-м ехъущтыгъэмэ, джы нахь макіэ ашіызэ къагъэнэжьыгъэр блы. Зипшъэрылъхэр зымыгъэцакІэрэ, исэнэхьат хэшіыкі фызимыІэ, зищытхъу умыІуапхъэ тиІэп.

Апэ зыцІэ къыриІорэр ежь игуадзэу, мастерэу ХьэкІэко Мухьдин. Опытышхо зиІэ электрик. Шъыпкъагъэ хэлъ, зыфэгъэзэгъэ ІофшІэныр еІолІапІэ имыІ эу егъэцакІэ. Аскъэлае щыщ кіалэу Гъукіэлі Руслъан электромонтер. 1996-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу Іоф ешІэшъ, ищытхъу нэмыкІ аригьаІорэп, зыфагьазэрэр егьэцакІэ, къоджэдэсхэр егъэразэх. КІэмгуе Валерэ Пэнэжьыкъуае щыщ, хъупхъэ дэд, сыд фэдэ Іоф фэбгьэзагьэми, укъыгъэукІытэжьыщтэп. Пэнэшъу Долэт кІэлакІэ, гъэрекІо Краснодар дэт къэралыгьо технологическэ университетыр къыухыгъ, электромонтерэу ІофшІэныр ригъэжьагъ, къыщэтхъух, ущыгугъынэу щыт, ыпэкІэ лъыкІотэщт. Пэнэшъу Андзор шофер, сыдигъуи иавтомашинэ хьазыр, чан. Джэндар Асиет электромонтер-эскизировщик, бзылъфыгъэ рэхьат. ІофшІэнэу зыфэгъэзагъэр дэгъоу егъэцакІэ.

— Непэ электроэнергиер щыІэныгъэм щыщ шъыпкъэ хъугъэ. Ар щымыІэу джы зи пшІэн плъэкІыщтэп. Сыд фэдиз псэупІа къэжъугъэгъунэрэр?

- Псыхъохэу Псэкъупсэрэ Пщыщэрэ азыфагу къыриубытэрэр ары — Гъобэкъое, Джэджэхьэблэ, Аскъэлэе, Пэнэжьыкъое ыкІи Очэпщые чІыпІэ койхэм ахэхьэрэ псэупІэ 20 фэдизыр ары. Адэтых ахэм хъызмэтшІэпІэшхохэу «Синдика-Агро», «Киево-Жураки» зыфа-Іохэрэр, Пэнэжьыкъое чэтэхъо

шъхьа эхэм ягугъу къэсш ын. Мары мы унэу тызчІэсыр гуІэтыпІ, дэгъу, фабэ. Тигаражи автомашиниту чіэт. Трансформаторнэ подстанциехэу 133-рэ къуаджэхэм, къутырхэм адэт. Ахэр «ТП 10/04» зыфаюхэрэм афэдэх. Электроэнергиеу киловольти 10 зэрык орэ гъуч ыч километри 180-рэ ыкІи 0,4 киловольт зэрыкорэ гьучыч километрэ 200-м ехъу зигугъу къэсшІыгъэ псэупІэхэм ащызэбгырышыгь. Трансформаторнэ подстанции 133-мэ ящыкІэгьэ электроэнергиер аlэкlэзыгъэхьэрэ подстанциехэу «35/10 киловольт» зыфиюхэрэм афэдищэу тиІэхэр адэтых Пэнэжьыкъуае,

фабрикэр, фермерхэм яхъызмэтшІапІэхэр. Ахэм ямеханизаторхэм чІыгу гектар мин 23рэ фэдиз агъэлажьэ. Чылагъохэм сымэджэщхэр, ФАП-хэр, еджапіэхэр, нэмыкі Іофшіапіэхэр адэтых. Электроэнергие щымыlэу зыми loф ышlэн ылъэкІыщтэп. А зэпстэумэ ар игьом аІэкІэгъэхьэгъэныр ары тэ типшъэрылъыр.

— **Адэ а пшъэрыльы**шхор дэгьоу зэшІохыгьэным фэшІ сыд фэдэ электротехническэ амала шъуиІэхэр?

къутырэу Шевченкэм ыкІи поселкэу Зарям. Арышъ, Іоф тшІэным фэшІ ищыкІагъэр зэ-

— Аущтэу щытмэ, къоджэдэсхэр зэрэжъугъэразэхэрэм, электроэнергиер игъом, зэпыу имы-Ізу зэраІэкІэжъугъахьэрэм, ащкІэ шъуиІофхэр зэрэзэхашъущэхэрэм тигъэзетеджэхэм ятэгъэгъашІ.

- Сэри Аскъэлае сыдэсышъ, къоджэдэсхэм сащыщ. Ягумэ-Ахэмкій тыуіэшыгъ. Анахь кій, ягукіайй, ягушіуагъохэми сащыгъуаз. Ащ пае нэфынэр чэщи мафи яІэным сэри, сиІофшІэгъухэми тыпылъ. Типащэу Хъурэе Адами джары игумэкІ шъхьаІэр. Адыгэкъалэ диспетчерхэм къулыкъур щахьы, узэрафытеощтыри зэкІэми ашІэ.

— Унагьохэм анэмыкІзу, анахь шъунаІз зытетырэ хьызмэтшІапІэхэри, ренэу нэфынэр зыІэкІэхьан фаехэри шъуиІэх.

— Ары. Чэтэхъо фабрикэр, сымэджэщыр, администрациер. Ахэм ятрансформатор зыгорэ къехъулІагъэми, такъикъ 30 нахьыбэ темышІэу нэфынэр афыхэдгьэнэжьынэу амалхэр тиlэх. Еджапіэхэми, кіэлэціыкіу іыгьыпіэхэми генераторхэр яіэх.

Ащ пыдзагъэу ГъукІэлІ Якъубэ къытфиІотагъ къоджэдэсхэм яэлектроостыгьэхэр чэщырэ къэмыкІуасэхэу, мэзэхэ шІункІым къыхэмынэхэу, нэфынэр ренэу яунэхэм арызыным фэшІ непэ дея при заразвительной при дея 2014-рэ илъэсым мыл ощхыр зыщэІэм, электроэнергиер зэрыкІорэ гъучІычэу зэхицунтхъэгъагъэхэр шІыхьафкІэ зэпашІэжьыгъагъэх. Непэ къызнэсыгьэм ахэр пкъэухэм къяулэлэхэу, жьыбгъэм зэтыридзэмэ, светыр къэкІуасэу щытыгъ. Мы аужырэ илъэсхэм ахэр агъэцэкІэжьых.

- ІэпыІэгъу тафэхъунэу чІыпіабэмэ тащыіагь, — тиупчіэхэм яджэуапхэр къыритыжьызэ къеlуатэ Якъубэ. — Олим--неішш ерасШ дехнулежд еданп хэ зэхъум сиlофшlэгъухэу ГъукІэлІ Руслъан, Пэнэшъу Андзор, Шэуджэн Руслъан сигъусэхэу мэзиблэ тыкъэтыгъ. Мэзхэм, къушъхьэхэм тахэтэу пкъэухэр, гъучІычхэр зэблэтхъугъэх. Крымскэ тхьамыкІэгъошхо къызыщэхъуми мэфэ 12 тыкъэтыгъ. Каневской ыкІи Адлер районхэми мыл ощххэр ащыlагъэу сагъакloу хъугъэ. Рэхьатэу унэм сисэу бэп къызэрэхэкІырэр...

ГъукІэлІ Якъубэ унэгъо дахэ иІ. Ишъхьэгъусэрэ ежьыррэ лъфыгъищ зэдагъотыгъ.

Якъубэ щытхъу ыкІи рэзэныгъэ тхылъ 30-м ехъу къыфагъэшъошагъ. Анахь зыщыгушІукІырэр Урысыем и Президентэу В. Путиныр зыкІэтхэжьыгъэ тхылъэу «За значительный вклад в подготовку и проведение XXII Олимпийских зимних игр и XI Паралимпийских игр 2014 года в Сочи» зыфиloy ащ фэшіыкіэ къыдагъэкіыгъэ нэпэеплъ медалэу «Сочи-2014» зытетхагъэр зыкІыгъур ары.

НЭХЭЕ Рэмэзан.

Зэрэхабзэу, гъатхэм имэфэ фабэхэм сабыйхэр курэжъыехэм арысхэу къезыщэкІырэ ныхэр урамхэм нахьыбэу къатехьэх.

Паркым е нэмыкІ зыгъэпсэфыпіэ чіыпіэхэм ахэр -иде дехенишьм ехефеполя кІорэ гъогу заулэ зэпачын фаеу мэхъу. Щынэгъончъэу ахэр зекіонхэм фэші, водительхэм ямызакьоу, льэсрыкІохэми сакъыныгъэ къызхагъэфэнэу щыт.

Курэжъыер зыгот бзылъфыгъэм исурэт пэшІорыгъэшъэу гьогу напцэм тырагьэуцуи, гьогу патруль-къулыкъум и юфышІэхэр алъыплъэхэзэ, ны ныбжьыкІэхэм курэжъыехэр аlыгъхэу лъэсрыко зэпырыкыпіэм тырагъэхьагъэх. Ащ фэдиз нылъэсрыкІор къыздикІыгьэр агъэшІагьоу водительхэр къызэте-**УЦОЩТЫГЪЭХ.**

Ясабый ищэнэгъончъагъэкІэ ны-тыхэм пшъэдэкІыжь зэрахьырэр инспекторхэм ахэм агурагъэІуагъ. Курэжъыер гъогум зэрэзэпырыпщыщт шыкіэхэр игъэкІотыгъэу къафаІотагъ, гулъытэ ин зэрахэлъын фаер агу къагъэкІыжьыгъ.

• РАЙОН КЪЭБАРХЭР

ГукъэкІыжь фабэм цІыфхэр зэфещэх

ИльэсипшІ хьугьэу Ацумыжь Мэдинэ ишІэжь фэгъэхьыгъэ зэнэкъокъухэр шахмэтхэмкІэ Пэнэхэс дэт ДЮСШ-у «Шапсыгъ» зыфиІорэм щызэхащэ. Я 10-рэ зэГукГэгъоу мыш мэлылъфэгъум иапэрэ мафэхэм щыкІуагьэм ижьырэ джэгукІэр шІу зылъэгъухэрэм ямызакъоу, профессиональнэ спортсменхэри къырищэл Гагъэх.

Мыхэм «ябэнакІэ» еплъынхэу къуаджэм щыщыбэ къекІолІэгъагъ. Зэнэкъокъур къызэІуахыгъ ыкІи гуфэбэныгъэрэ пытагъэрэ ахэлъэу текІоныгъэм фэбэнэнхэу къекІолІагъэхэм закъыфагъэзагъ Тэхъутэмыкъое район администрацием физкультурэмкІэ, спортымкІэ ыкІи ныбжьыкІэ ІофыгъохэмкІэ икомитет итхьаматэу Джарымэкъо Азмэт, муниципальнэ гъэпсыкІэ зиІэ «Афыпсыпэ къоджэ псэупІэм» иадминистрацие ипащэу КІакІыхъу Ахьмэд, Ацумыжъ Мэдинэ ишъэогъугъэхэр ыкІи къоджэдэсхэм ащыщхэр.

Компьютерым зэдешІэщтхэр зэригощыгъэмкІэ, мы зэнэкъо-

къур шюкізу гъзшізгьон зэрэхъущтыр хэлажьэхэрэми, ныбджэгъухэм «афэгумэкІынэу» къекІолІагъэхэми зэкІэм къагурыІуагъ. ЕшІэгъу пэпчъ текІоныгъэр къыдэзыхыгъэхэр къыкІэльыкІорэ ешІэгьум зэдешІэхэзэ, сыхьат зыхыблырэ зэнэкъокъур кІуагъэ. Турнирхэм бэрэ ахэлэжьагьэу, ІэпэІэсэныгъэ зиІэхэм ныбжьыкІэхэр къатекІоуи хъугъэ, уахътэр фимыкъоу «зыкъэзытыгъэхэри» къахэкІыгъэх. Апэрэ чІыпІищыр зыубытыщтхэр аужырэ такъикъхэр ары къызынэфагъэр. Ащ фэдизым шахмат ешІэхэрэм яныбджэгъухэр къэхъущтыр амыші у гумэкі ым зэридзагьэх.

Зэнэкъокъур зезыщэгъэ судьяу, шахмэт спортымкІэ мастерэу, Адыгэ Республикэм шахматымкІэ бэрэ ичемпион хъугъэу Хьагъур Нухьэ кlэухэу зэнэкъокъум фэхъугъэхэм къекІолІагъэхэр ащигъэгъозагъэх. Апэрэ чІыпІэр шахмат спортымкІэ мастерэу ыкІи шахматымкІэ Урысыем апэрэ категорие зиІэ исудьяу къалэу Темрюк къикІыгъэ Андрей Усковым ыубытыгь. ЯтІонэрэ чІыпІэр Теуцожь районым щызэлъашізу, шахматхэмкіз апэрэ разряд зиІэу Хъодэ Кимэ къыдихыгъ. Студент ныбжьыкІ эу Виталий Ридный аужырэ зэІукІэгъум зыдешІэнэу къытефэгъэ ветеранэу, шахмат ешІэнымкІэ къулайныгъэ ин зиІэу, Ацумыжъым ишІэжь фэгьэхьыгъэ зэнэкъокъухэм ренэу ахэлажьэу АкІэхъу Бэчмызэ партиер къинкІэ къышІуихьи, ящэнэрэ чІыпІэр ыубытыгь. Къыблэ федеральнэ шъолъырым, Краснодар краим, Адыгэ Республикэм ащызэлъашІэрэ шахматисткэ ныбжьыкІэу, мы къуаджэм щыщэу Хьахъурэтэ Джульеттэ чІыпІэ гьэнэфагьэ ымыубытыгъэми, ипартиехэр комбинациехэмкІэ анахь гъэшІэгьонхэу, анахь куухэу судьям къахигъэшыгъ.

Хабзэ зэрэхъугъэу, текІоныгъэ къыдэзыхыгъэхэм шІухьафтынхэр заратыжьыкІэ, къекІолІагьэхэмрэ Іофтхьабзэр зезыщагъэхэмрэ зэнэкъокъур зэрэкІvагъэм тегущыІэжьых, тапэкІэ шІэгъэн фаехэр агъэнафэх. Общественнэ ІофшІэнхэр чанэу зэхэзыщэу ыкІи ахэлажьэу, Адыгэкъалэ шахматхэмкІэ ифедерацие итхьаматэу, тренерэу УдыкІэко Уалид зэнэкъокъум хэлэжьагъэхэм аціэкіэ къэгущыІагъ. Илъэс къэс Ацумыжъым фэгьэхьыгьэ зэнэкъокъухэм ахэлажьэхэрэм япчъагъэ зэрэхахъорэр, апэрэ зэlукlэгъухэм нэбгырэ зыбгъупшІ къякІуалІэщтыгъэмэ, джы Краснодар краим, Мыекъуапэ, республикэм ит районхэм ащыщ спортсменхэр къыхэлажьэхэ зэрэхъугъэр игуапэу къыхигъэщыгъ. Ар зишІушІагъэр зэнэкъокъухэм якІэщакІохэу, къоджэ администрацием ипащэу КІакІыхъу Ахьмэд, Тэхъутэмыкъое район администрацием физкультурэмкІэ, спортымкІэ ыкІи ныбжьыкІэ политикэмкІэ

икомитет итхьаматэу Джарымэкъо Азмэт, физкультурэмкІэ ыкІи спортымкІэ Урысыем иотличникэу, физкультурэмкІэ Урысыем июфышіэ гъэшіуагьэу, тренер шъхьаІэу Хьагьур Аслъан ыкІи нэмыкІхэри.

Илъэси 7 хъугъэу зэнэкъокъухэм ахэлажьэу мы тхыгъэр зыгъэхьазырыгъэм игуапэу къыхигъэщыгъ Пэнэхэс дэт еджапІзу N 7-м идиректорзу Мамхыгъэ Ларисэ Барыч ыпхъум къытенэрэ щымыlэу хьакlэхэм сыдигъуи къызэрапэгъокІырэр. Сыхьат зыхыблым зэнэкъокъухэрэ шахматистхэм ящыкіэгъэщтыр еджапІэм ащ зэрэщаригъэгъотырэм фэшІ зэрэфэразэхэм къыкІигьэтхъыгь. Къуаджэм щыщ нэжъ-Іужъхэу, ныбжьыкІэхэу мыщ къекІуалІэхэрэми шахматистхэр зэрагъэгушхохэрэри къыІуагъ. Мыщ къыщыгущы агъэх Хьак эмыз Сулейман, АкІэгъу Бэчмызэ, Псы-Іушъо Алый, БжьэшІо Заурбэч. Мыхэм къаlуагъэхэм анахь гупшысэ шъхьа!эу къахэщыщтыгьэр зы: ильэс пчъагьэ хъугьэу зэнэкъокъоу мыщ щызэхащэхэрэм къагъэлъагъо пэнэхэсхэм Ацумыжъ Мэдинэ зэрагъэлъапІэрэр, осэшхо зэрэфашІырэр, цІыфыбэмэ а шІулъэгъур алъагъэlэсы зэрашlоигъор. Мыщ фэдэу тикъуаджэхэм, районхэм яцІыф гъэшІуагъэхэм афэгьэхьыгьэ зэнэкъокъуе причетия в причетия и причетия адыгэ лъэпкъыр нахь пытэу ылъэ теуцощт, тикlалэхэри спортым нахь фэщагъэу, яреспублики нахь шІу алъэгьоу къэтэджыщтых. Пэнэхэсхэм яхьакІэхэр гуфэбэныгъэ дахэ ахэлъэу пчыхьэм къагъэкІотэжьыгъэх.

КЪЭЗЭНЭ Юсыф.

КІэлэцІыкІухэм яхьэкІагъэх

АР-м и Къэралыгъо автоинспекцие иотделэу Мыекъуапэ шыІэм икъулыкъушІэхэм зичэзыу зэГукГэгъу кГэлэцГыкГу ГыгъыпІзу N 32-м джырэблагьэ щызэхащэгьагь.

къырагъэблэгъагъэх кІэлэцІыкІухэр гьогухэм зэращыфыкъохэрэр нахь макІэ хъуным, нахьыжъхэм анаІэ ащ тырадзэным къыфэщэгъэнхэм щыгугъыхэзэ.

иІагъэр кІэлэцІыкІухэм якъэухъумэн непэ Іофы-

Іофтхьабзэм ны-тыхэри гьо шъхьаІэу къэуцухэрэм зэращыщыр агурыгьэюгьэныр, ны-тыхэм гъогурыкІоным ишапхъэхэм хэшыкну афыряным хэгъэхъогъэныр ыкІи шэпхъэ гъэнэфагъэхэу сабыйхэм унагъом щарагъэшІэн

Ны-тыхэри щысхэу ин- хэлэжьэнхэу инспектор- мыгъэхэр сурэтэу ашІын- гъэх.

спекторхэм зэдэгущы ІэшІыгъ, джэгукІэ зэфэшъхьафхэу «Вежливый водитель», «Грамотный пешеход», «Дорожные старты» зыфиlохэрэр афызэхащагъэх. Нэужым гъогурыкІоным ишапхъэхэр зэрашІэрэмкІэ ахэм «ушэтынхэр атыжьыгъ». Нытыхэм апайи зэнэкъокъухэр Іофтхьабзэм хэтыгъэх. Хэти хэукъоныгъэ химышіыхьэ шіоигъуагъ, чэфэу Іофтхьабзэр рекІокІыгъ. Ащ хэлэжьэгъэ пстэуми «лъэсрыкІо губзыгъэм иудостоверениехэр» аратыгъэх.

КІ ухым урысые Іоф-

Іофтхьабзэм мурадэу фаехэр къафэlотэгъэнхэр тхьабзэу «ШушІэ та- хэр ахэм къяджагъ. КІэ- хэшъ, полицейскэхэм афамыгъ» зыфиlорэм къы- лэцlыкlухэм шlушlэ та- рагъэхьынхэу агъэгугъа-

В. А. ЗАГАЙКО. Полицием иподпол-

Адыгэ Республикэм и Конституционнэ закон

Адыгэ Республикэм и Конституцие гъэтэрэзыжьынхэр фэшіыгъэнхэм ехьыліагъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2016-рэ илъэсым гъэтхапэм и 23-м ыштагъ

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Конституцие гъэтэрэзыжьынхэр фэшlыгъэнхэм ехьылlагъ

Адыгэ Республикэм и Конституцие (Адыгэ Республикэм и Хэбзэгъэуцу Зэlукlэ (Хасэм) — Парламент и Ведомостьхэр, 1995, N 16; Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2000, N 9, 11, 12; 2001, N 5, 6, 7, 10, 11; 2002, N 2, 4, 5, 7; 2003, N 4, 5, 7, 11; 2004, N 7; 2005, N 4; 2006, N 12; 2007, N 5; 2009, N 4; 2010, N 5, 11; 2011, N 4, 6, 7; 2012, N 6; 2014, N 3; 2015, N 10) мыщ фэдэ гъэтэрэзыжьынхэр фэшlыгъэнхэу:

1) я 70-рэ статьям:

- а) ия 3-рэ пункт иподпунктэу «и»-м хэт гущыlэхэу «Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэ ихэдзын зэрэзэхащэрэ шіыкlэр» зыфиlохэрэр гущыlэхэу «Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм идепутатхэм Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэ зэрэхадзырэ шіыкlэр» зыфиlохэрэмкіэ зэблэхъугъэнхэу;
- б) ия 4-рэ пункт иподпунктэу «н»-р мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «н) Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм хэдзынхэр зыщыкощт мафэр агъэнафэ, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм идепутатхэм Адыгэ Республикэм и Лышъхьэ зэрэхадзыгъэм ехьылэгъэ унашъор зэхагъэуцо, Адыгэ Республикэм и Лышъхьэ зэкэщэжыгъэнымкы голосованиер зыщыкощт мафэр агъэнафэ;»;
 - 2) я 76-рэ статьям:
 - а) иа 1-рэ пункт мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «1. Федеральнэ законым диштэу Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм идепутатхэм Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ хадзы.»;
- б) я 3-рэ пунктым хэт гущыlэу «хадзы» зыфиlорэм ыуж гущыlэхэу «Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм» зыфиlохэрэр хэгъэхъогъэнхэу;
- в) я 4-рэ пунктыр мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «4. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм идепутатхэм Адыгэ Республикэм и Лы-

шъхьэ зэрэхадзырэ шІыкІэр Адыгэ Республикэм изаконкІэ агъэнафэ.»;

- г) я 7-рэ пунктыр мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «7. Федеральнэ законымрэ Адыгэ Республикэм изаконрэ зэращыгъэнэфэгъэ шыкlэм диштэу Адыгэ Республикэм и Лышъхьэ зэкlащэжьын алъэ-кlыщт.»;
- 3) я 89-рэ статьям иа 1-рэ пункт хэт гущыlэу «хадзыгъэм» зыфиlорэм ыуж гущыlэхэу «Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм идепутатхэм» зыфиlохэрэр хэгъэхъогъэнхэу.

Я 2-рэ статьяр. Мы Конституционнэ законым кlyaчlэ иlэ зыхъурэр

Официальнэу къызыхаутырэ нэуж мэфи 10 зытешіэкіэ мы Конституционнэ законым кіуачіэ иіэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ, мэлылъфэгъум и 1, 2016-рэ илъэс N 517

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэ зэрэхадзырэ шіыкіэм ехьыліагъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгьо Совет — Хасэм 2016-рэ илъэсым гъэтхапэм и 23-м ыштагъ

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Къэралыгьо Совет — Хасэм идепутатхэм Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэ зэрэхадзырэ шіыкіэм ехьыпагь

- 1. Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ ІэнатІэкІэ кандидатхэу Урысые Федерацием и Президент къахилъхьэхэрэм (ыужыкІэ кандидатхэр тІозэ дгъэкІощт) Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм идепутатхэр Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм изэхэсыгъо щахаплъэх. 1999-рэ илъэсым чъэпыогъум и 6-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 184-р зытетэу «Урысые Федерацием ишъолъырхэм якъэралыгъо хабзэ изаконодательнэ (лІыкІо), игъэцэкІэкІо къулыкъухэр зэрэзэхащэрэ шІыкІэм ехьылІагъ» зыфиІорэм ия 18-рэ статья ия 3²-рэ Іахь щыгъэнэфэгъэ мафэм Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэ ихэдзынкІэ голосованиер Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм идепутатхэм зэхащэ.
- 2. 2012-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 3-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 229-р зытетэу «Урысые Федерацием и Федеральнэ Зэlукіэ Федерациемкіэ и Совет зэрэзэхащэрэ шіыкіэм ехьыліагъ» зыфиюрэм диштэу кандидатхэм Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкіэкіо къулыкъу иліыкіохэу Урысые Федерацием и Федеральнэ Зэlукіэ Федерациемкіэ и Совет хэтыщтхэм якандидатурэхэр Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм рахьыліэх.
- 3. Кандидат пэпчъ фитыныгъэ иІ Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу зыхадзкіэ Іоф зэришіэщт

- программэм иположение шъхьаlэхэм афэгъэхьыгъэу Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм идепутатхэм апашъхьэ къыщыгущыlэнэу.
- 4. Кандидатхэм атегущы ээ зыхъук э, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм щызэхэщэгъэ депутат объединениехэм, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм идепутатхэм фитыныгъэ я кандидатхэм упч эхэр аратынэу, кандидат пэпчък е еплъык у я эр къыра отык ын у кандидатым дырагъаштэу е ащ пэш уек оу къэгущы энхэу.
- 5. Депутат объединениехэу Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм щызэхэщагъэхэм ялІыкІохэм, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм идепутатхэм къэгущыГэнхэм пае уахътэу аратыщтыр зыфэдизыр Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм егъэнафэ.
- 6. Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ шъэф голосованиекІэ хадзы.
- 7. Хадзыгъэк вальытэрэр Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм идепутатхэм азыныкъо нахьыбэмэ амакъэ зыфатыгъэ кандидатырары. Кандидатхэм ащыщ горэми Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм идепутатхэм амакъэу ищык вгъэм фэдиз фамытыгъэ зыхъук в нахьыбэу макъэ зыфатыгъэ кандидатит в умерык в умерык в умерального совет Хасэм идепутатхэм и Къэралыгъо Совет Хасэм идепутатхэм нахьыбэу амакъэ зыфатырэ кандидатыр ары.

- 8. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм иунашъоу Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэ зэрэхадзыгъэм ехьылІагъэм фэгъэхьыгъэу Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм унашъо зэхегъэуцо, заштэрэ мафэм ыуж мэфищ нахьыбэ темышізу ар официальнэу къыхаутын фае.
- Я 2-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм изакон заулэмэ кіуачіэ ямыіэжьэу лъытэгъэным ехьыліагъ
 - КІуачІэ ямыІэжьэу лъытэгъэнэу:
- 1) Адыгэ Республикэм и Законэу 2012-рэ илъэсым мэкъуогъум и 28-м аштагъэу N 100-р зытетэу «Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ ихэдзын ехьылІагъ» зыфиІорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2012, N 6);
- 2) Адыгэ Республикэм и Законэу 2015-рэ илъэсым чъэпыогъум и 30-м аштагъэу N 461-р зытетзу «Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэ ихэдзын ехьыліагъ» зыфиюрэм зэхъокіыныгъэхэр фэшіыгъэнхэм фэгъэхьыгъэм» (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2015, N 10).
- Я 3-рэ статьяр. Мы Законым кlyaчlэ иlэ зыхъурэр

Официальнэу къызыхаутырэ нэуж мэфи 10 зытешэкіэ мы Законым кіуачіэ иіэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ, мэлылъфэгъум и 1, 2016-рэ илъэс N 518

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэ ехьыліагъ» зыфиюрэм зэхъокіыныгъэхэр фэшіыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2016-рэ илъэсым гъэтхапэм и 23-м ыштагъ

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэ ехьыліагъ» зыфиюрэм зэхьокіыныгъэхэр фэшіыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2007-рэ илъэсым бэдзэогъум и 6-м аштагъэу N 102-р зытетэу «Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ ехьылІагъ» зыфиюрэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2007, N 7; 2010, N 8; 2011, N 11; 2013, N 5, 7, 11, 12; 2014, N 10; 2015, N 3, 12) мыщ фэдэ зэхъокІыныгъэхэр фэшІыгъэнхэу:

- 1) а 1-рэ статьям:
- а) ия 2-рэ Іахь мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «2. 1999-рэ илъэсым чъэпыогъум и 6-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 184-р зытетэу «Урысые Федерацием ишъолъырхэм якъэралыгъо хабзэ изаконодательнэ (лыкlо), игъэцэкlэкlо къулыкъухэр зэрэзэхащэрэ шыкlэм ехьылlагъ» зыфиlорэм (ыужкlэ
- Федеральнэ законыр тюзэ дгъэкющт) ия 18-рэ статья ия 3²-рэ Іахь иположениехэм адиштэу Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм идепутатхэм Адыгэ Республикэм и Лышъхьэ хадзы.»;
- б) я 2¹-рэ Іахьыр хэгъэхъогъэнэу ыкІи ар мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «2¹. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм идепутатхэм Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ зэрэхадзырэ шІыкІэр Адыгэ Республикэм изаконкІэ агъэнафэ.»;
- в) я 4-рэ Іахьым хэт гущыІэу «хадзы» зыфиІорэм ыуж гущыІэхэу «Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет Хасэм идепутатхэм» зыфиІохэрэр хэгъэ-хъогъэнхэу:
- 2) я 5-рэ статьям иа 1-рэ, ия 2-рэ Іахьхэм ахэт гущыІэхэу «федеральнэ законым диштэу» зыфиІохэрэр гущыІэхэу «Федеральнэ законым тетэу» зыфиІохэрэмкІэ зэблэхъугъэнхэу;
- 3) я 14-рэ статьям ия 3-рэ Іахь хэт гущыІэхэу «1999-рэ илъэсым чъэпыогъум и 6-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 184-р зытетэу «Урысые Федерацием ишъолъырхэм якъэралыгъо хабзэ изаконодательнэ (ліыкіо), игъэцэкіэкіо къулыкъухэр зэрэзэхащэрэ шіыкіэм ехьыліагъ» зыфиіохэрэр гущыІэхэу «Федеральнэ законым диштэу» зыфиіохэрэмкіэ зэблэхъугъэнхэу.
- Я 2-рэ статьяр. Мы Законым кіуачіэ иіэ зыхъурэр

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжьагъэу мы Законым кlyaчlэ иlэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ, мэлылъфэгъум и 1, 2016-рэ илъэс N 520

Искусствэмрэ зэкъошныгъэм игъогухэмрэ

СДД СДД ОМ СОМ РАДИНОУ ЦЫШЭ ЗАРЭ БЭРЭ ІЭТУ КЪНФЫТЕУЯТЬЭХ.

Адыгэ Республикэр илъэс 25-рэ зэрэхъурэм фэгъэхьыгъэ концертхэр Мыекъуапэ итворческэ купэу «Ошъадэм» ыублагъэх. Апэрэ зэхахьэр Къэбэртэе-Бэлъкъарым икъэлэ шъхьаlэу Налщык щыкіуагъ. «Мамырэу псэу, сичіыгу гупс!» зыфи-Іорэ зэхахьэр мэфэкі шъыпкъэм фэдагъ.

типытапіэхэм ялъэмыдж

Къэбэртэе-Бэлъкъарым культурэмкіэ иминистрэу Къумэфэ Мухьадин, Налщык иадминистрацие культурэмкіэ игъэіорышіапіэ ипащэу Тэвкъуе Мадинэ Адыгеим икіыгъэ купым къыпэгъокіыгъэх. Зэкъош республикэхэм язэпхыныгъэхэр гъэпытэгъэнхэмкіэ культурэм иіофышіэхэм пшъэрылъ хэхыгъэу агъэцакіэрэм мэхьэнэ ин зэриіэр министрэм игущыіэ къыщыхигъэщыгъ.

М. Къумафэр Адыгэ Республикэм дэгъоу щашіэ. Ліэужхэм -неспетыпест дехеГинтышыфевк хэм кІэщакІо фэхъузэ, Іофыгъохэр зэхещэх, Дунэе Адыгэ Хасэм изэхэсыгьохэм ахэлажьэ. М. Къумафэр творческэ объединениеу «Ошъадэм», ащ ихудожественнэ пащэу Едыдж Викторие къафэгушІуагъ, Къэбэртэе-Бэлъкъарым культурэмкІэ и Министерствэ ищытхъу тхылъхэр къаритыжьыгъэх. Налщык иадминистрацие культурэмкІэ игъэ Іорыш Іап Іэ ипащ у Тэвкъуе Мадинэ зэхахьэм къыщыгущы агъ, Щытхъу тхыльыр «Ошъадэм» икъэшъокіо кіэлэціыкіу куп фигъэшъошагъ.

Курортхэм культурэмкіэ я Унэшхоу Налщык дэтым щыкіогьэ концертыр гъэшіэгьон хъугьэ. Льэпкь къашьохэр тиартистхэм къашіыгьэх, адыгэ орэдхэр зэхахьэм щагьэжьынчыгьэх. Адыгэ Республикэм искусствэхэмкіэ

иколледж щеджэрэ Цышэ Зарэ къы огъэ орэдхэр лъэшэу агу рихьыгъэх. Мэкъэ Іэтыгъэ дахэу пшъашъэм и ор лъэпкъ культурэм бэрэ щызэхахы зэрашоигъор бысымхэм хагъэунэфыкыгъ.

Концертыр къызаухым, зэхахьэм къыщыгущы агъэх Дунэе Адыгэ Хасэм ипрезидентэу Сэхъурэкъо Хьаутий, Къэбэртэе-Бэлъкъарым и Адыгэ Хасэ итхьаматэу Хьаш уц в Мухьамэд, Дунэе артийскэ комитетым ит-

Къумафэ Мухьадин Едыдж Викторие фэгушю.

Къэбэртэе-Бэлъкъарым гъэсэныгъэмкіэ, шіэныгъэмкіэ, ныбжыкіэхэм яіофыгъохэмкіэ и Министерствэ иотдел ипащэу Аджырэ Светланэ «Ошъадэм» къыщытхъугъ, министерствэм и Рэзэныгъэ тхылъ къыритыжьыгъ.

хьаматэ игуадзэу Бетугъэнэ Ауес, нэмыкіхэр. Лъэпкъ искусствэм ціыфхэр зэрэзэфищэхэрэм рыгушхохэзэ, зэфэхьысыжьхэр ашіыгъэх.

Лъэпкъ шэн-хабзэхэр «Ошъадэм» къызэриухъумэхэрэм фэш Дунэе артийскэ комитетым ищытхъу тхылъхэр къафагъэшъошагъэх адыгэ музыкальнэ Іэмэ-псымэхэмкІэ оркестрэм ипащэу Шэуджэн Рустам, артистхэу Нэгъой Заур, Сюзанна Шевченкэм, Чэужъ Юлие, ЛІыунэе Азэмат, Гъонэжьыкъо Муратэ. «Ошъадэм» ихудожественнэ пащэу Едыдж Викторие Дунэе артийскэ комитетым идышъэ медаль къыфагъэшъошагъ.

 Гъогу тытехьанымкІэ, концертыр Налщык щызэхэтщэнымкІэ Адыгэ Республикэм и Правительствэ икъулыкъушІэхэр ІэпыІэгъу къызэрэтфэхъугъэхэм пае лъэшэу тафэраз, — къытиlуагъ Едыдж Викторие. — Мэкъэгъэ-Іухэр телевидениемкІэ Къэбэртэе-Бэлъкъарым щытфашІыгъэх ыпкІэ тІамыхэу. Концертым изэхэщэнкІэ лъэшэу ишІуагъэ къытигъэкІыгъ республикэм и Къэралыгьо академическэ къэшъокю ансамблэу «Кабардинкэм» ихудожественнэ пащэу, Адыгэ Республикэм изаслуженнэ артистэу Іэтэбые Игорь.

«Кабардинкэмрэ» «Ошъадэмрэ» лъэпкъ искусствэм щыпхыращырэ лъэмыджым игъэпытэнкіэ Іофтхьабзэу тапэкіи зыхэлэжьэщтхэм атегущыіагъэх. Концертхэр Темыр Кавказым, Къыблэ шъолъырым къащатыщтых. Адыгэ Республикэм ия 25-рэ илъэс фэгъэхьыгъэ Іофыгъохэр «Ошъадэм» лъигъэкіотэщтых.

Зэхэзыщагъэр ыкІи къыдэзыгъэкІырэр:

Адыгэ Республикэм льэпкь ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкьэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщыІэр: 385000,

къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр:

приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьаІэм

редактор шъхватэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэрпшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтын-хэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> ЗэкІэмкІи пчъагъэр 5063 Индексхэр 52161 52162 Зак. 169

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахьтэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахьтэр Сыхьатыр 18.00

> Редактор шъхьа Іэр Дэрбэ Тимур

Редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр

МэщлІэкьо Саид

ПшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр ЖакІэмыкъо Аминэт

Баскетбол. Суперлигэм ия 3-рэ куп

Джэуапыр неущ тшіэщт

«Русичи» Курск — «Динамо-МГТУ» Мыекъуапэ — 69:85. Мэлылъфэгъум и 10-м Курскэ щызэдешlагъэх.

Телефонкіз къатыгъ. «Динамо-МГТУ-м» итренер шъхьа в Андрей Синельниковым къытиlyaгъэм къыхэдгъэщырэр тиспортсменхэм ешІэгъур къызэряхьылъэкІыгъэр ары. Очкоуищ дзыгъохэр бысымхэм дэгъоу къызэрадэхъурэр «Динамо-МГТУ-м» къыдилъыти, ухъумэн Іофыгъохэр зэригъэцэк Іэщтхэм адиштэрэ хэкІыпІэхэр къыгъотыгъэх. Тикомандэ зэгурыІоныгъэ хэлъэу ешІагъ. Тренер шъхьаІэр тиспортсменхэм зэкІэми къащытхъугъ. Николай Ереминымрэ Илья _Хмарэрэ хъагъэм Іэгуаор ана-

хьыбэрэ изыдзагьэхэм ащыщых. Мэлыльфэгьум и 13-м Курскэрэ Мыекъуапэрэ якомандэхэр тикъалэ щызэlукlэщтых. Текlоныгъэр «Динамо-МГТУ-м» къызыдихыкlэ, финалныкъом занкlэу хэфэщт. Ешlэгъур хьакlэхэм захьыкlэ, мэлылъфэгъум и 14-м ящэнэрэ ешlэгъур Мыекъуапэ щызэхащэщт. Хэта текlощтыр?

Баскетболыр зикlасэхэр, тикомандэ фэгумэкlыхэрэр мэлыльфэгъум и 13-м тикъалэ щыкlощт ешlэгъум еплъынхэу къетэгъэблагъэх. Зэlукlэгъур пчыхьэм сыхьатыр 6-м аублэщт.

Нэкіубгьор зыгьэхьазырыгьэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.